

כבית הלל, ושלח והביא כל צאן קדר [מעולים היו^א] שבירושלים, והעמידם בעזרה, ואמר, כל מי שרוצה לסמוך, יבא ויסמוך, ואותו היום גברה ידם של בית הלל, וקבעו הלכה כמותן, ולא היה שם אדם שערער בדבר כלום.

מעשה בענין סמיכה ביום טוב

כבר נתבאר שנחלקו בית שמאי ובית הלל אם סומכים את הקרבנות ביום טוב.

ומעשה בתלמיד אחד מתלמידי בית הלל, שהביא עולתו לעזרה לסמוך עליה.

מצאו תלמיד אחד מתלמידי בית שמאי, אמר לו, "מה זו סמיכה". [כלומר, כיצד אתה בא לסמוך, לעבור על דברי בית שמאי, הלא אנו חלוקים עליכם^ב].

אמר לו, "מה זו שתיקה" כלומר היה לך לשתוק ולא לומר דברים שאינם^ג. שיתקו בניזיפה [=בגערה] זו, וחלך לו.

לא ישיב גערה גדולה ממה שנגער

מכאן למד אביי, שכשתלמיד חכם אומר לחבירו דבר גערה, לא ישיב לו בגערה גדולה יותר, שהרי כשאמר תלמיד בית שמאי "מה זו סמיכה", השיב לו תלמיד בית הלל באופן דומה, "מה זו שתיקה".

^א ראה ישעיה (ס' ז') "כָּל צֹאן קֶדֶר יִקְבְּצוּ לְךָ אֵילֵי נְבִיאוֹת יִשְׁתַּחֲוֹּיֶיךָ יַעֲלוּ עַל רְצוֹן מִזְבְּחֵי וּבֵית תַּפְאֲרֹתַי אֶפְאֵר".

^ב משמע שלא הקפיד על כך שמביא עולתו ביום טוב, ורק על הסמיכה הקפיד, שהיה מעשה זה אחרי שכבר נפסקה הלכה כבית הלל לענין הבאת העולה. וצריך לומר, שסבר אותו תלמיד כסברת רבי יוסי, שלדעת בית שמאי, לא אמרינן תיכף לסמיכה שחיטה, ולכן אין חילוק בין עולה לשלמים, ושניהם אף שקרבים ביום טוב, סומכים עליהם קודם יום טוב, ולא ביום טוב עצמו, אבל לפי סברת רבי יוסי, הלא הכל מודים שתיכף לסמיכה שחיטה, ומאחר שנפסק שעולות ראייה קריבות ביום טוב, מאחר שטעונות סמיכה, יש לסמוך עליהן ביום טוב.

^ג אפשר שטענתו היתה כסברת רבי יוסי, שהכל מודים שתיכף לסמיכה שחיטה, ומאחר שנפסקה הלכה כבית הלל שמביאים עולת ראייה ביום טוב, ומודים בית שמאי שטעונה סמיכה, על כרחך סומכים עליה ביום טוב.